

נישואי גר פצוע דכא/ הרב אריה כץ

אישה שעברה את גיל הפוריות הכירה גר שנתגייר לפני שנים רבות וביקשה להינשא לו, אולם כמה שבועות לפני מועד הנישואין התברר לה שאותו גבר עבר בגויותו (בארה"ב) ניתוח לחיתוך צינורות הזרע על מנת לעקר את עצמו. נשאלת השאלה אם מותר להם להינשא, או שמא דינו של הגבר כפצוע דכא האסור לבוא בקהל.

א. מבוא רפואי¹

חיתוך צינורות הזרע (VASECTOMY) הינה שיטה רפואית לעיקור גבר באופן בלתי הפיך. בשיטת עיקור זו חותכים את צינורות הזרע המובילים מיותרת האשך (האפדידימיס) לכיוון חלל הבטן, ובכך מונעים אפשרות מעבר של תאי זרע. בישראל כמעט אין מבצעים ניתוחים כאלו (רק מקרים בודדים בשנה), אולם בארצות הברית השיטה נפוצה מאוד, וקרוב לרבע מהגברים עוברים עיקור שכזה בשלב מסוים בחייהם.

ניתן לנסות להחזיר את המצב לקדמותו באמצעים מיקרו-כירורגיים, אולם הדבר מחייב מיומנות, וסיכויי ההצלחה הינם כ-50% בלבד. כמו כן, אם עברו יותר מארבע שנים מאז העיקור, סיכויי התיקון פוחתים.

המיקום המקובל לחיתוך הוא בתוך שק האשכים. מיקום החיתוך לא השתנה בעשרות השנים האחרונות, ואין הבדל בין מרכזים רפואיים שונים בעניין זה.

ב. מבוא הלכתי - דין פצוע דכא

בספר דברים (כג,ב) נאמר: "לא יבא פצוע דכא וקריות שפכה בקהל ה'".

הרמב"ם (איסורי-ביאה טז,ג) והשו"ע (אה"ע ה,ב) הגדירו את המקומות שבהם נעשה אדם פצוע דכא:

ובשלשה אברים אפשר שיפסל הזכר, בגיד ובביצים ובשבילים שבהם מתבשל שכבת זרע, והם הנקראים חוטי ביצים. וכיון שנפצע אחד משלשה

1. המבוא נכתב על פי דברים שכתב לנו פרופסור דניאל זיידמן, יו"ר האגודה הישראלית לאמצעי מניעה.

איברים אלו או נכרת או נידך (פיי נתמעך מענין פצוע דכא) (דברים כג, ב),
הרי זה פסול.

במקרה המתואר בשאלה, נחתכו שבילי הזרע, ואם כן לכאורה מדובר בפצוע דכא
האסור לבוא בקהל.

אמנם החזון-איש (אה"ע סי' יב אות ז) חידש, שאיסור פצוע דכא בחיתוך שבילי
הזרע קיים רק כשהחיתוך נעשה מחוץ לחלל הבטן, כלומר בתוך כיס האשכים, כיוון
שיש לדמות זאת לפגיעה באשכים או בגיד הנמצאים מחוץ לחלל הבטן. אולם אם
החיתוך נעשה בחלל הבטן, דינו של האדם כעקר שאיננו סריס, אשר מותר לבוא
בקהל. אך לפי האמור במבוא הרפואי, ניתוחי העיקור נעשים בצינורות הזרע שבשק
האשכים, ולא בתוך חלל הבטן, וממילא מדובר במקום הפוסל את עובר הניתוח
מלבוא בקהל.

ג. גר שנתגייר - כקטן שנולד?

לאור האמור לעיל, אילו היה מדובר בישראל שעבר את הניתוח, הוא היה נפסל
מלבוא בקהל. אלא שבנידון דידן השואל הינו גר שעבר את הניתוח בגויותו, ולאחר
מכן נתגייר, ויש לדון אם נאמר בכגון זה את הכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד דמיי".

אדם שנולד כשהוא פצוע דכא, כשר לבוא בקהל, כפי שפסק השו"ע (שם סעיף י)
בעקבות הגמרא ביבמות (עה, ב):

כל פיסול שאמרו בעניין זה, כשלא היה בידי שמים, כגון שכרתו אדם או
הכהו קוץ וכיוצא בדברים אלו. אבל אם נולד כרות שפכה או פצוע דכא...
הרי זה כשר לבא בקהל, שכל אלו בידי שמים.

אם נדון את הגר כקטן שנולד גם לעניין היותו פצוע דכא, נמצא שהוא נחשב כמי
שנולד פצוע דכא, שמותר לבוא בקהל.

באוצר-הפוסקים (סי' ה ס"ק א אות ה) רמזו בעניין זה לעיין במשנה מסכת זבים
(ב,ג), ובפירושי הרמב"ם ורבינו שמשון על המשנה שם.

שנינו במשנה:

הרואה קרי אינו מטמא בזיבה מעת לעת... גוי שראה קרי ונתגייר, מיד הוא מיטמא בזיבה.

הסביר זאת הרמב"ם בפירושו למשנה (שם) :

פעמים רבות יוצא מן האמה זרע דליל שאינו בשל, אחרי יציאת שכבת זרע, והרבה סובלים מזה אנשים המרבים בתשמיש. ואומרים לרופאים שכאשר הם מתמידים יוצא הזרע מהם כשהוא דליל מאד במהותו אדום במראהו ומכאיב. ולפיכך הרואה קרי וראה זוב אחר כך אינו מטמא בזיבה במשך עשרים וארבע השעות, אלא אנו אומרים כי זוב זה מחמת שכבת זרע שקדמה... וכבר בארנו כמה פעמים שאין הגוים מטמאין בזיבה מן התורה, וכלל הוא אצלינו גר שנתגייר כקטן שנולד ואין משגיחין במאומה על מצבו הקודם, ולפיכך אין חוששין לקרי שראה כשהוא גוי כדי שנאמר ישאר עשרים וארבע שעות מעת הקרי ואחר כך יטמא בזיבה.

יוצא לפי הרמב"ם, שאף שהרואה זוב לאחר קרי אינו מטמא בזיבה בגלל סיבה מציאותית-רפואית (- ייתכן והזוב אינו אמיתי, שכן הוא מחמת שכבת הזרע הקודמת), גוי שראה קרי, ובאותו יום התגייר וראה זוב, אין אנו מתייחסים לקרי שראה קודם לגיור, שכן הוא כמי שנולד מחדש באותו יום.

לעומת זאת, הר"ש משאנץ בפירושו למשנה (שם) חולק על הרמב"ם, שכן לדעתו אם מדובר בשאלה מציאותית, אין מקום להחיל כאן את הכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי", שהרי סוף כל סוף מבחינה מציאותית זיבה שנראתה לאחר קרי היא קרי ולא זיבה.

לדברי הר"ש, יש לפרש את המשנה באופן שונה: זב הינו רק מי שראה פעמיים זיבה. ראיית הפעם הראשונה נחשבת לראייה אף באונס, ולעומת זאת, ראיית הפעם השנייה נחשבת לראייה רק אם לא באה מחמת אונס. דברי המשנה מתייחסים למי שראה ראייה שנייה של זיבה לאחר שראה קרי, ולפי המשנה, דינה כראייה באונס. אולם גוי שראה קרי, נתגייר ולאחר מכן ראה ראייה שנייה של זיבה, כיוון שהראייה הראשונה של הזיבה הייתה בהיותו גוי, הראייה שראה אחר שנתגייר הופכת להיות ראייה ראשונה, וראייה ראשונה (אף בישראל) הרי נחשבת כראייה אף באונס. יוצא מדברי הר"ש, שהכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד" נאמר כאן בעניין הלכתי: איננו

מחשיבים את הראייה שראה בתור גוי בתור ראייה ראשונה, שלאחריה רק ראייה שאינה באונס נחשבת לראייה.

נראה לכאורה, שמחלוקת הרמב"ם והר"ש משאנץ תלויה בשאלה אם הכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" נאמר רק לעניינים הלכתיים גרידא, או שבכוחו לעקור גם מציאות ולהחשיב את הגר כאדם חדש לכל דבר שאין לו שום קשר לעברו.

ניתן להראות, שמחלוקת מעין זו קיימת גם בדין אחר: אשת איש שזינתה עם גוי.

בתוספות בכתובות (ג,ב ד"ה ולידרש) מובאים דברי רבנו תם שאין חייבים מיתה על בעילת גוי, ולכן אשת איש שזינתה עם גוי ולאחר מכן נתגייר, מותרת להינשא לו, ואין כאן דין של "אחד לבעל ואחד לבעל". מדברי ר"ת משמע שאישה כזו לא נאסרה גם לבעלה, ועל כך מביא ריב"ם בתוספות קושיות רבות ודוחה את דברי ר"ת.

אמנם הרא"ש (שם פ"א ה"ד) התיר את האישה לגוי (לאחר שהתגייר) מטעם אחר: האיסור של אשת איש שזינתה להינשא לבעל (לאחר שתתאלמן או תתגרש) קיים רק אם עצם הביאה גרמה לאיסור זה. אולם אם גם ללא ביאה זו הייתה אסורה לבעל – כגון שהבעל גוי, הרי שלא נתוסף איסור מצד "אחד לבעל ואחד לבעל", ואם נסתלק האיסור הראשון (כגון שנתגייר הגוי), מותרת להינשא לו.

בשו"ת תרומת-הדשן (ח"ב סי' כט) נשאל אם לפי דברי הרא"ש גם אשת איש שנבעלה לבעל אחותה, ואחר כך נתגרשה ומתה אחותה, תהיה מותרת להינשא לבעל, שכן בלאו הכי הייתה אסורה לו מדין אחות אשה, כל עוד אחותה הייתה בחיים.

על כך השיב בתרומת-הדשן:

אמנם נראה לחלק בין אחות אשה לנכרי המתגייר, דלגבי אחות אשה שייך שפיר שנאסרה לבעל באם תמות אשתו, אבל גבי נכרי לא שייך לומר באם יתגייר, דכשמתגייר גופא אחרינא הוא, ולהכי מהני סברת הנכרי דכקטן שנולד דמי.

כלומר, לדברי תרומת-הדשן עיקר הטעם להתיר בנכרי הינו מצד שאם יתגייר, יהיה כבר גוף אחר, ולכן אין כאן איסור. אך השיטות האוסרות בנכרי אינן מקבלות זאת,

ועולה גם מכאן שישנה מחלוקת בין הראשונים אם "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" עוקר גם את מעשי הגוי שנעשו בגויותו או שעניינו רק שינוי דינים.

לשיטת הרמב"ם ותרומת-הדשן יש להקשות, שמצאנו בגמרא מספר מקומות שעולה מהם שלעניין דברים התלויים במציאות לא נאמר "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי".

לדוגמה, הגמרא בסנהדרין (עא,ב) דנה בגוי שרצח או שבא על אשת איש ונתגייר, ולמסקנתה חיוב המיתה נשאר, ואין אומרים "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי".²

כמו כן מצאנו את דעת ר' יוחנן (שהלכה כמותו) ביבמות (סב,א) שמי שהיו לו בנים בגויותו ונתגייר, קיים מצוות פרייה ורבייה, ולא אמרינן "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי".

בפסק דין שפרסם הרב שחור בשורת הדין ח"י (עמ' תעא-תעה) דן בדיני "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי", ומביא ששמע מהרז"נ גולדברג לחלק בין נושאים הלכתיים, כגון עדות ועריות, שלגביהם אומרים שגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, לבין נושאים התלויים במציאות כגון גוי שיש לו בנים, שבהם מתחשבים במה שהיה בעברו.

אלא שהדברים מתיישבים עם שיטת הר"ש שראינו לעיל, אך לא עם דברי הרמב"ם ותרומת-הדשן. ונראה שלדעתם גר שנתגייר הינו כפשוטו כאדם שנולד מחדש, אך לא לעניין עונש שכבר היה חייב, אלא אך ורק לעניין דינים, ודינו משתנים גם בדברים התלויים במציאות (כגון זב, איסור לבעול ועוד). גם בעניין פרו ורבו, אין הכוונה שקיים את מצוות פרו ורבו, שכן כבר כתב בשו"ת-הר צבי (אה"ע סי' א), שאין הכוונה שקיים את המצווה בפועל, אלא שנפטר מהחיוב של פרו ורבו, ונראה שהכוונה שאף שהוא כקטן שנולד ואין ילדיו מתייחסים אחריו, סוף כל סוף יש בעולם נשמות שהגיעו בעטיו, ועל כן אין מוטל עליו החיוב גם לאחר שנתגייר.

על כן נראה, שלשיטת הרמב"ם בפירוש-המשניות ותרומת-הדשן בדין ביאת נכרי, גם סריס אדם שנתגייר דינו כקטן שנולד, וייחשב כסריס מלידתו שמותר לבוא בקהל. אלא שיש לדון לשיטת שאר הפוסקים הסבורים שהכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד" לא נאמר בדברים התלויים במציאות, אלא רק בדינים, כגון ביוחסין.

2. ע"י בגמ' שם, שאם נשתנה סוג המיתה (כגון שקודם לכן מיתתו הייתה בסיף ועכשיו בחנק) פטור, אך התוספות שם (ד"ה בן נוח) כתבו, שנפטר רק מדיני אדם, ואילו בדיני שמים נשאר חיובו.

ד. האם ניתן להחשיב גוי שסירס את עצמו כפצוע דכא בידי שמים

בשו"ת בשמים-ראש (סי' קמב) דן בשאלה הדומה לנידון דידן, וכתב שפשוט שיש בו איסור, ולא נאמר בו "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי", שכן איסור הסירוס קיים גם אצל גויים, ועוד שבסופו של דבר נעשה מעשה בידי אדם.

אלא שכידוע, קשה מאוד לסמוך על דברי הבשמים-ראש למעשה, שכן קרוב לוודאי שמדובר בזיוף של המו"ל, ולא בספר שיצא מתחת ידי הרא"ש עצמו, וכפי שהאריך בשו"ת יביע-אומר (ח"ב יו"ד סי' כד אותיות ד-ו), ומסקנתו שספר זה לא יצא מתחת ידי הרא"ש, אלא שלפי שסיכם שעל כל פנים מילי מעלייתא דאיתא ביה דרשינן, עלינו לדון בגופם של דברים ולהסיק מכאן להלכה.

לכן עלינו לדון בשאלה אם הגויים מצווים על איסור סירוס, ואם לא - האם העובדה שהמעשה נעשה בהיתר ולא באיסור, תתיר את הגוי לבוא בקהל.

הגמרא בסנהדרין (נו,ב) הביאה מחלוקת תנאים בשאלה אם בני נח מצווים על הסירוס. הרמב"ם בהל' מלכים (ט,א) לא מנה את איסור סירוס כאחת מהמצוות שבני נח מצווים עליהן. ובהל' איסורי-ביאה (טז,יג) פסק שאסור לומר לגוי שיסרס בהמת ישראל, אך אם עשה כן מעצמו ללא הערמה מותר, ומכאן מוכח שהרמב"ם סובר שאין איסור סירוס בנכרי, וכן פסקו הרא"ש³ (ב"מ פ"ז סי' ו, שכתב במפורש שאין הלכה כאוסרים סירוס לגוי והוכיח זאת מהרמב"ם) והשו"ע (אה"ע ה,יד).

אך הרמ"א (שם) הביא מחלוקת ראשונים בשאלה אם מותר למכור לגוי בהמה כשיודע שיסרסה, ומחלוקת זו תלויה בשאלה אם בני נח מצווים על הסירוס, וכתב הבית-שמואל (סי"ק טז וסי"ק יח) שיש להחמיר בדבר. אמנם באוצר-הפוסקים (ח"א סי' ה סי"ק פד) הביאו מספר ספרי שו"ת שחלקו על הבית-שמואל, שכן דעת רוב הראשונים שאין בן נח מצווה על הסירוס, ולכן כתבו להקל בזה בשעת הצורך.

והנה, לשיטה שאין כאן פנים חדשות והגוי עבר על איסור סירוס בגויותו, נראה ברור שאסור לו לבוא בקהל, אך לשיטת רוב הראשונים שאין הגוי מצווה על איסור סירוס, יש מקום לדון אם במקרה שבו הסירוס נעשה ללא עברה, ניתן להגדירו

3. ומכאן עוד ראייה לזיופו של הספר בשמים-ראש, שדעת הרא"ש באופן ברור ומוחלט שאין בן נח מצווה על הסירוס, ואילו בתשובת בשמים-ראש הנ"ל כתב שגם בגויותו קיים לאו זה.

כסריס שמים הכשר לבוא בקהל, כמבואר בגמרא ביבמות (עה, ב) ובשו"ע (שם סעיף
ט).

נחלקו ראשונים בשאלה אם מי שחלה ובטלו ממנו אברי ההולדה מחמת כן, נחשב
כפצוע דכא בידי אדם או בידי שמים, כמובא בשו"ע (שם). לדעה שפצוע מחמת חולי
אסור לבוא בקהל, בוודאי שכשסירס את עצמו, אף שלא עבר על איסור, ייחשב
כפצוע דכא בידי אדם. אך בחלקת-מחוקק (שם ס"ק ה) ובבית-שמואל (שם ס"ק יב)
משמע שלהלכה נקטינן להקל, שכן דעת המחמיר הינה דעת יחיד, וכן משמע מכל
התשובות שהובאו שם בפת"ש (ס"ק ז).

לפי דעת המתירים, כתב בשו"ת אבני-נזר (אה"ע סי' כא אות ו) שכמו שממזרות
אינה נוצרת באמבטי כשלא הייתה ביאת איסור (ראה הגהת רבנו פרץ שהובאה
ב"ח יו"ד סי' קצה ובט"ז שם ס"ק ז), כך גם איסורו של פצוע דכא לבוא בקהל
קיים רק כשנסתרס באיסור. ואף שאם נשכו כלב נחשב לסריס אדם ואסור לבוא
בקהל, זאת משום שאילו היה עושה כן בכוונה (מביא עליו את הכלב שישכנו) היה
אסור, אך כאשר אין איסור בעצם המעשה - מותר לבוא בקהל. גם בשו"ת חלקת-
יואב (אה"ע סי' ג) כתב שכשנעשה פצוע דכא שלא בעברה (כגון במקום פיקוח נפש)
אינו אסור מלבוא בקהל, וכמו שאין ממזרות ללא מעשה עברה. אם כן, הוא הדין
לכאורה בכל מקרה שלא היה בו צד עברה, כגון בנידון דידן, שכשהיה גוי היה מותר
לסרס את עצמו לרוב הראשונים.

אלא שבנשמת-אברהם (אה"ע סי' ה ס"ק א2) כתב על נישואי גר פצוע דכא :

וכתב לי הגרש"ז אויערבאך זצ"ל: נראה דאף שנכרי אינו מצווה על סירוס,
מכל מקום גם להאמור להלן מהחלקת יואב וגליוני הש"ס דאם נעשה
בהיתר מותר, שאני הכא דחשיב כנעשה באיסור, הואיל וישראל הרי אסור
לסרס גם נכרי.

ונראה בכוונתו, שאמנם אין איסור סירוס בנכרי, אבל זה מחמת העושה ולא מחמת
הנעשה, שהרי ישראל אסור לסרס נוכרי, ואם כן אף שמצד העושה לא היה באיסור,
מצד הנעשה כן נחשב מעשה איסור, ועל כן לא נוכל להחשיב זאת כנעשה בהיתר. אך
לענ"ד אין דבריו מובנים, שסוף כל סוף בשעה שנעשה, לא היה כל איסור בדבר, ומה

לי שאחר כך נתגייר ואז זה כבר מעשה אסור, הרי אין האיסור חל למפרע, וצ"ע בכוונת הדברים.

ה. דינו של ספק פצוע דכא

מצאנו אם כן שתי סברות להקל בעניין זה: האחת לאור מה שמשמע מהרמב"ם ומתרומת-הדשן, שהכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" נאמר גם לעניינים מציאותיים ולא רק לעניינים דיניים; והשנייה שלפי דעת רוב הפוסקים גויים אינם אסורים בסירוס, וממילא יש מקום להשוות זאת לדברי האחרונים האומרים שכל מי שלא נעשה מעשה עברה בסירוסו (כגון שהיה צורך בסירוסו מחמת פיקוח נפש), נחשב כפצוע דכא בידי שמים המותר לבוא בקהל. אולם עדיין שני צדדים אלו אינם ברורים, וראינו שרבים חולקים עליהם, ולכל היותר הם יכולים להפוך את הגר שבנידון דידן לספק פצוע דכא.

לכן עלינו לברר אם ספק פצוע דכא מותר לבוא בקהל. ככלל, "ספק דאורייתא לחומרא" (ביצה ג,ב). לדעת הרמב"ם (טומאת-מת ט,יב; איסורי-ביאה יח,ז; כלאיים י,כז ועוד) האיסור הוא מדרבנן, ולדעת הרשב"א (קידושין עג,א ד"ה ממזר ודאי ובתורת-הבית בית רביעי שער ראשון) והר"ן (קידושין טו,ב בדפי הרי"ף, ד"ה גרסינן) האיסור הוא מן התורה.

אולם לכל הדעות, איסורו של ספק ממזר לבוא בקהל הוא מדרבנן בלבד,⁴ כפי שאומרת הגמרא במסכת קידושין (עג,א):

אמר רבא: דבר תורה שתוקי⁵ כשר... התורה אמרה "לא יבוא ממזר", ממזר ודאי הוא דלא יבוא הא ממזר ספק יבוא... ומה טעם אמרו שתוקי פסול?... אלא מעלה עשו ביוחסין.

כלומר, מצד הדין יש לימוד מיוחד שספק ממזר כשר לבוא בקהל, אולם חכמים אסרוהו משום מעלה עשו ביוחסין.

4. עיין אגרות-הרמב"ם (מהדורת שילת) ס"י כב (התשובה מופיעה גם בשו"ת הרמב"ם מהדו' בלאו ס"י שי, אך שם נשמטו שורות אלו מפני טעות הדומות), שמשם למד הרמב"ם לכל ספקא דאורייתא לחומרא שאיסורו מדרבנן.

5. שתוקי הוא אדם שאיננו יודעים מי הוא אביו, ויש חשש שהוא ממזר, כיוון שאביו היה כזה או שהוא נולד כתוצאה מכך שאמו נבעלה לאיסור עריות.

בשו"ת נודע-ביהודה (קמא אה"ע סי' ו) הביא את חידושו של הרב מראדויל, שלא רק ספק ממזר מותר מן התורה, אלא כל מקום שנאמר בו: "לא יבוא... בקהל ה'" אנו דורשים שדווקא מי שהוא ודאי לא יבוא, אבל ספק יבוא, והיות וגם בפצוע דכא נאמרו מילים אלו (דברים כג,ב), הרי שגם ספק פצוע דכא מותר מן התורה. ואמנם ספק ממזר נאסר לבוא בקהל, אך זה משום מעלה עשו ביוחסין, ואילו בספק פצוע דכא, שאינו פגם ביוחסין ונאסר מפני שאינו ראוי להוליד, אין צורך לעשות מעלה, ומותר לבוא בקהל.

הנודע-ביהודה עצמו (שם) האריך לדחות את דברי הרב מראדויל, אולם ישנם אחרונים שקיבלו את דעתו להלכה, ביניהם שו"ת עין-יצחק (אה"ע סי' י וסי' יא), שו"ת אבני-נזר (אה"ע סי' יז) ועוד, וכן כתב הלכה למעשה בשו"ת יביע-אומר (ח"ז אה"ע סי' ח) שספק פצוע דכא מותר, ולא רק כשהספק הוא במציאות, אלא גם כשהספק הוא בדין, כלומר כשהמציאות ידועה, ויש ספק מה ההלכה במציאות כבנידון דידן.

אמנם בשו"ת יביע-אומר שם הסתמך לא רק על סברה זו, והביא סברות נוספות להקל, וכן בנידון דידן לא ברור שניתן להגדיר את אותו אדם כספק פצוע דכא, שכן כפי שראינו לעיל לדעת רוב הפוסקים אין אומרים "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" בעניינים התלויים במציאות. כמו כן כאמור קשה להגדיר אותו כפצוע דכא בידי שמים מחמת שלא עשה עברה בשעת המעשה. ועם כל זה, בנידון השאלה שהוא שעת הדחק, שכבר נתקשרו בקשרי נישואין, ורק לאחר מכן נודע להם האיסור ההלכתי, יש מקום לסמוך על טעמים אלו בכדי לעשותו כספק פצוע דכא ולהתירו לבוא בקהל.

ו. סיכום

1. מי שעבר ניתוח לקשירת צינורות הזרע (וסקטומי) על מנת לעקר את עצמו, מלבד מה שעבר על איסור סירוס, הרי דינו כפצוע דכא, ופסול מלבוא בקהל.
2. נחלקו הראשונים אם הכלל "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" נאמר אך ורק לענייני דינים (כגון איסורי עריות) או גם לעניינים מציאותיים (כגון בענייני זיבה). לדעת רוב הפוסקים דין זה נאמר רק בעניינים דיניים.

3. נחלקו הפוסקים אם גויים נצטוו על איסור סירוס, ולהלכה גויים מותרים בסירוס.
4. פצוע דכא בידי שמים מותר לבוא בקהל. ישנם אחרונים הסוברים שהוא הדין כאשר נאלצו לסרס אדם מחמת פיקוח נפש, כיוון שנעשה הדבר בהיתר, ויש לדמותו לפצוע דכא בידי שמים.
5. יש מקום לדון אם מי שנסתרס בגויותו ונתגייר נחשב לפצוע דכא בידי שמים שמותר לבוא בקהל, או מחמת שנחשב כקטן שנולד (סעיף 2) או מחמת שלא עשה עברה בכך שסירס את עצמו (סעיפים 3-4).
6. ישנם אחרונים המתירים ספק פצוע דכא לבוא בקהל.
7. למעשה, בשאלה שהגיעה לפנינו שאלנו לחוות דעתם של מספר פוסקים. דעתם של הר"י אריאל, הר"מ טנדלר, הר"ד ליאור והרמ"נ מאזוז הייתה שאין להתיר גוי שסירס את עצמו ונתגייר לבוא בקהל, אלא אם כן ישנם ספקות נוספים (כגון ספק אם הניתוח היה בחלל הבטן). דעתם של הר"ש דיכובסקי והר"א גרינבלט הייתה שניתן למצוא פתח להקל, ואילו הרז"נ גולדברג העלה סברות להתיר, אך לא הכריע בדבר.